

DAGEN DERPÅ

AF TRINE BUNDSGAARD

”Han sover nok længe,” siger moren og nikker mod den lukkede soveværelsesdør. Hun rejser sig og tænder radioen. Andreas hælder cornflakes i sin tallerken og drysser sukker på, inden han begynder at spise. Hans mor sætter sig over for ham, hun stiller sin kaffekop på bordet foran sig. Hun samler et par sukkerkorn op med spidsen af sin pegefinger og lader dem drysse ned i sin kaffe. Andreas lader som om, han lytter til sangen i radioen. Moren tager avisen, bladrer lidt i den og lægger den fra sig igen.

”Skal vi bage en kage i eftermiddag,” siger hun. Hun løfter sin kop og stiller den langsomt tilbage på bordet uden at drikke af den. Hun samler mere sukker op, holder øje med sin finger, imens hun lader, som om intet var hændt. Andreas siger ikke noget. Han ved ikke, hvad han skal sige.

Faren havde virket glad, da han kom hjem dagen før. Han havde råbt hej og hallo på sin sjove måde, men han var kommet for sent. Det var et dårligt tegn. Han var snublet over skoene i entreen, og Andreas havde været på vagt. Andreas ser på sin mor, som igen er vendt tilbage til avisen. Hun har ryddet op, skubbet møblerne på plads og fejlet smadret glas op fra gulvet. Hun har vasket sit ansigt og dækket mærkerne med makeup. Men farens raseri er ikke forsvundet. Det sidder stadig i Andreas. Moren har et blå mærke på armen lige neden for bluseærmet. Hun retter på tørklædet, hun har bundet om halsen. Hun har sikkert også mærker der. Andreas har svært ved at synke morgenmaden. Hans øjne svier. Han vil ikke græde. Hans mor har heller ikke brug for, at han tuder. Han ser på hende, og han siger ingenting. Bare han kan nå ud ad døren, før far vågner. Hun ser hele tiden væk. Hun lægger sin hånd oven på Andreas’, men hun ser ham ikke i øjnene. Andreas kan ikke

lide det. Han bliver siddende ved bordet, selv om han hellere vil af sted, inden hans far står op. Han skal ikke spørge. Det er det, hendes øjne siger.

Maria dukker op fra sit værelse, hun trækker en stol ud ved siden af Andreas. Han spiser langsomt videre uden at se på sin storesøster. Maria hiver pakken hen over bordet og hælder en stor portion cornflakes op.

"Han er fandeme ikke rigtig klog," siger hun. Hun ser på moren, som bider sig i læben.

"Han er sindssyg."

"Maria," forsøger moren. Maria fylder munden med cornflakes. Hun ser hele tiden på moren.

"Hvorfor har du tørklæde på?" spørger hun med høj og hård stemme.

"Jeg er glad for det tørklæde," siger moren. "Og jeg har et vigtigt møde i dag, så jeg vil gerne se lidt smart ud." Hun piller ved tørklædet med hurtige fingre. Maria tømmer sin tallerken og skubber den væk fra sig. Hun læner sig ind over bordet. Andreas ville ønske, at hun ville tie stille. Og samtidig ville han ønske, at han også kunne sige noget.

”Jeg fatter ikke, at du finder dig i det,” siger Maria. ”Hvorfor finder du dig i det?” Hun snerrer. Moren siger ingenting. Hun har tårer i øjnene.

”Vi bliver pissebange,” siger Maria og rejser sig fra bordet. ”Både mig og Andreas.” Hun roder Andreas i håret, da hun går forbi ham på vej ud på badeværelset. Hun lukker døren hårdt efter sig. Andreas og moren sidder alene tilbage. De siger ingenting.

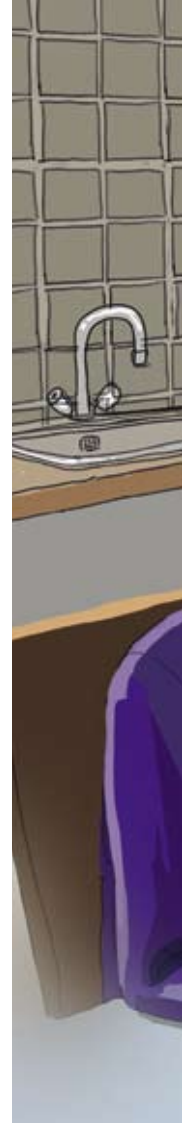
Døren til soveværelset går op, en uro løber gennem morens krop. Øjnene flakser, munden strammes, før hendes ansigt falder på plads. Hun flytter sig på stolen. Hendes hænder holder om koppen, en finger sitrer en lille smule. Andreas ser på sin tallerken og på tingene omkring den. Sukkerskålen, avisen, morens kop, et par dråber kaffe langs koppens øverste kant. Han kan ikke lide hendes blik. Andreas vil følge efter Maria. Forsvinde. Men han bliver siddende.

”Godmorgen,” siger faren. Som om det var en almindelig morgen. En god morgen. Moren smiler, hun svarer. Hverdagsagtigt. Almindeligt. Næsten. Andreas nikker, han ser op fra sin tallerken, ser sin far lægge hånden om morens nakke. Det er den samme hånd, den samme mand. Og slet ikke. I går slog han moren med den hånd. Hun sidder stille nu. Lige

på den anden side af bordet. Andreas vil rejse sig op og gå, men han bliver siddende. Det var kommet så pludseligt i går. Det første slag. Farens hårde hånd kom svingende gennem luften og ramte morens kind. I et blitz og samtidig unaturligt langsomt. Farens ansigt fortrak sig, han lignede et dyr. Andreas måtte se væk. Han ville holde sig for ørerne og øjnene. Han ville hjælpe sin mor, han skulle hjælpe, men der var kun angst i ham. Kvalme, panik. Hans far slog igen. Hans mor skreg og holdt hænderne op foran sit ansigt. Andreas trak sig baglæns med stivnet krop. Væk. Han havde råbt. Han ville hjælpe sin mor. Sig selv. Eller måske havde han ikke råbt. Måske havde han ønsket, at der var noget, han kunne råbe. Men hans mor havde råbt. Tigget, tryglet. Pas på drengen. Vil du ikke nok? Ikke mere, ikke mere.

Nu sidder hun stille under farens kælnede hånd. Helt stille. Det er den samme mand, den samme hånd. Er det ikke? Andreas er den samme. Han har ikke glemt det. Han ser på sine hænder, han har lyst til at holde sig for øjnene og ørerne. Han har lyst til at være en anden. Maria var dukket op, hun havde stillet sig midt i det hele. Mellem sine forældre havde hun stået. Med hårde øjne og næverne løftet mod deres far. Andreas ville have hende væk, hun

skulle ikke stå der. Men hun blev stående, og Andreas var løbet ind på sit værelse. Bag den lukkede dør havde han lyttet til råbene fra stuen. Fortvivlede stemmer. Og slag. Far sidder ved siden af ham ved bordet. Han tager hånden væk fra morens nakke. Han drikker kaffe og klør sig i håret. Slog han også Maria? Andreas stod bag den lukkede dør med hamrende hjerte og lyttede til larmen, som til sidst holdt op. Der blev stille, og alligevel kunne han ikke sove. Han forstår det ikke. Hans far og mor sidder ved siden af hinanden. Helt rolige med kaffekopper på bordet og radio i baggrunden.

Maria kommer ud fra badeværelset. Andreas rejser sig fra bordet, de skal i skole. Faren følger efter Andreas ud til Maria, som er på vej ud ad hoveddøren.

”Godmorgen,” siger faren til Maria. Han siger det højt, hun står allerede udenfor. Hun svarer ikke. Faren stiller sig i døren.

”Ha’ en god dag, Maria,” råber han efter hende. Hun går videre hen til sin cykel, så vender hun sig om og ser på faren. Med helt kolde øjne. Så cykler hun af sted. Andreas er klar til at køre. Hans mor dukker op i entreen med hans madkasse i hånden.

VAN DYK
**CORN
FLAKES**

LET
MELK

LET
MELK

”Du skal huske den her,” siger hun. Hun aer Andreas på kinden. Han læner sit hoved mod hendes hånd.

”Ha’ en god dag,” smiler faren og vinker, da Andreas går ud ad døren. En langsom bevægelse.

”Vi kan gå over i parken og spille lidt bold i eftermiddag,” siger han. Andreas smiler. Han prøver i hvert fald. Han ser på sin fars hånd, som vinker. Moren står ved siden af. Hun sender Andreas et luftkys. Han cykler langsomt af sted uden at vende sig om.

Et stykke nede af vejen holder Maria og venter på ham.

”Han er idiot,” siger hun, da Andreas kører op på siden af hende. ”Han er komplet unormal.” De cykler ved siden af hinanden. Hun lægger hånden på Andreas’ skulder. Han siger ikke noget. Han bider sig i læben. Hans øjne svier.

”Det er ikke din skyld,” siger Maria og tager bedre fat i skulderen, så Andreas trækker hende. Det gør ikke noget. Det er rart at træde hårdt i pedalerne.

”Du må godt synes, at han er idiot,” siger Maria.

”For det er han.”

”Han er min far,” siger Andreas.

”Og idiot,” siger Maria. Andreas hiver efter vejret, Maria er tung at trække.

”Du skal ikke tænke mere på det,” siger Maria. Det kan hun sagtens sige. Andreas træder i pedalerne, han er øm i benene.

”Skal du ikke hente Natalie i dag?” spørger han. Maria slipper hans skulder.

”Vi er uvenner,” siger hun.

”Hvorfor?” spørger Andreas. Maria har sat farten op.

”Lang historie,” siger Maria. ”Hun er en ko.”

”Jeg troede, hun var din bedste veninde,” siger Andreas.

”Det var hun også, men ikke mere. Hun er en lille sladrehank.”

”Natalie?” siger Andreas. Natalie er den sødeste af Marias veninder. Hun gider altid snakke med Andreas.

”Hun har sagt en masse lede ting, men jeg tror, hun er færdig med at fortælle historier,” siger Maria.

”Hvad mener du?” spørger Andreas. Han kan ikke lide den måde, hun snakker på. ”Hun har bare fået en lærestreg,” siger Maria. Hun kører uden hænder, imens hun retter på sit hår.

”Hvad mener du?”, siger Andreas.

”Du vil ikke vide det,” siger Maria. Hun smiler skævt med kolde øjne.

”Hvad fanden har du gjort?” råber Andreas.

”Hold nu din kæft,” snerrer Maria. ”Det var ikke mig, der gjorde det.”

”Du er ikke rigtig klog,” siger Andreas. ”Du er jo ikke en skid bedre selv.” Han sætter farten op og kører fra Maria, selv om han næsten ikke har flere kræfter. Natalie er vildt sød, og nogle af Marias andre veninder er ikke rigtig kloge. Hjerteløse. En af dem har givet Maria et brændemærke fra en cigaret på armen. Andreas hader dem.

”Du holder din kæft.” Maria har indhentet Andreas. ”Du holder bare din kæft. Er det forstået?” Andreas ser ikke på hende, han svarer ikke. De er nået helt hen til skolen, og Andreas springer af cyklen.

”Hey, Maria.” En mørkhåret pige kalder på Maria fra det modsatte fortov. Andreas kan ikke huske, hvad hun hedder. Hun går skråt over vejen og lægger armen om Maria, som også er stået af cyklen. De ligner hinanden. En masse sort øjenmakeup og stort, vildt hår. Pigen har et fælt smil. Måske er det hende, som har givet Natalie en lærestreg.

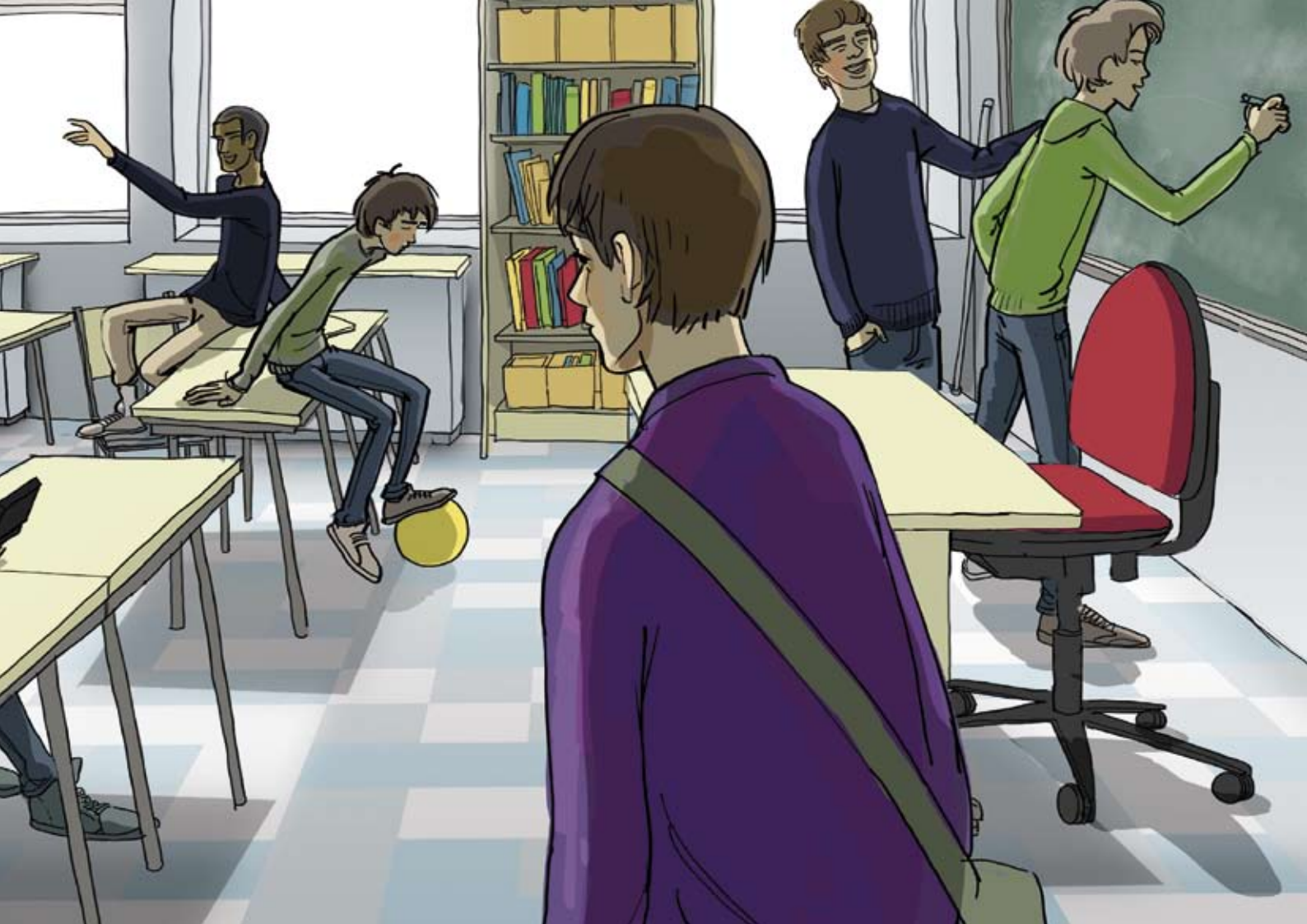
Andreas vil ikke tænke på, hvad det betyder. Maria og pigen har hovederne tæt sammen. De hvisker og griner. Andreas vender ryggen til dem og trækker sin cykel hen til cykelstativerne. Andreas går langsomt hen til sin klasse. Han står et øjeblik i døren, inden han går ind. De fleste af pigerne sidder bagerst i klassen og snakker og hører musik. De nikker til Andreas, et par af dem smiler. Sarah ser ikke op. Desværre. Hun er ved at flette Noras hår. Der er tre minutter, til klokken ringer. Han burde løbe ned til Natalies klasse og se efter hende. Hvordan kan Maria være så kold og hård? Andreas åbner vinduet og glor ned i gården. Nogle drenge spiller fodbold. De har lagt deres tasker på jorden som fodboldmål. De bevæger sig hurtigt rundt imellem hinanden på banen. Andreas elsker at spille fodbold. Når han løber rundt efter bolden imellem de andre, tænker han ikke på noget. Han kan ikke nå ned og være med.

Klokken ringer, Andreas bliver stående og ser på de andre, som er på vej i skole.

Nogle går, nogle løber, nogle ser ud som om, de hellere ville vende om og gå andre steder hen. Tre drenge fra Andreas' klasse kommer spænende.

"Jeg smadrer jer!" Det er Nikolaj. "Jeg smadrer jeres fucking hoveder!" Han griner højt og

truer ad Ali og Jonas, som har taget hans taske. "I får bank," råber han. Jonas og Ali løber af sted med tasken. De råber og kaster tasken frem og tilbage imellem sig. Andreas lukker vinduet og går hen mod sin plads. Han har ondt i maven.

Matematik-Mona dukker op i døren. Hun siger godmorgen og sætter sig på kanten af sit bord. Nikolaj, Ali og Jonas kommer ind i klassen og finder larmende deres pladser. Nikolaj har fået sin taske igen. Andreas' sidekammerat, Karim, glider lydløst ned på sin stol, men Mona har set, at han kom for sent. Hun nikker til ham og peger på sit ur.

"Sovetryne," siger hun. "Du skal sætte dit vækkeur til at ringe ti minutter før."

"Min far vækkede mig ikke," siger Karim og løfter opgivende armene.

"Du er en stor dreng, du behøver da ikke farmand til at få dig ud ad sengen," smiler Mona. Der bliver grinet rundt omkring i klassen. Sarah smiler også. Hun har et smilehul i højre side. Andreas får øjenkontakt med hende og bliver nødt til at kikke væk.

"Men far er den bedste i verden," griner Karim og åbner sine bøger. De andre griner igen.

"Er han ikke?" Karim ser spørgende på Andreas, som ikke har noget svar. Mona tysser på klassen og går i gang ved tavlen. Hun snakker, spørger, skriver og forklarer. Andreas prøver

at følge med, men der dukker hele tiden tanker op. *Far er den bedste i verden.* Andreas vil ikke tænke på det. Han vil ikke. Men han hører sin mors stemme, ser sin fars ansigt. Andreas flytter sig på stolen, han må tænke på noget andet. Noget rart. Turen til Sverige, hvor de sov i telt, og hans mor faldt i vandet, fordi hun hele tiden skulle snakke og fortælle og fægte med armene. De havde sejlet i kano og fisket og konkurreret om, hvem der havde fået flest myggestik. Men han kan ikke holde fast i de glade sommerbilleder. De bliver skubbet væk af glimt fra aftenen før. Lydene, stemmerne, slagene. Holder det ikke op?

”Sover du? Eller er du syg?” Karim hakker en albue i siden på Andreas. Han har rolige, brune øjne. Andreas læner sig fremad, svinger lidt med benene. Han kan ikke sidde stille. Karim bliver ved med at se på ham. Rundt omkring i klassen sidder de andre med krummede rygge over matematikbøgerne.

”Eller hva?” siger Karim, da Andreas stadig ikke svarer.

”Ikke noget,” siger Andreas og ruller sin blyant mellem fingrene. Hvad ville Karim sige, hvis Andreas fortalte ham om i går? Han ville ikke forstå det. Hvordan skulle han kunne det?

Han ville ikke forstå det, han ville tænke noget forkert om Andreas' far. Om hans mor. Og om Andreas.

"Jeg har bare lidt ondt i maven," siger Andreas.

"Går du med hjem efter skole?" spørger Karim. Han peger på det sted i bogen, de er nået til. Andreas nikker, selv om han ikke er helt sikker.

Da klokken ringer, smider Andreas hurtigt matematikbogen og penalhuset i tasken.

"Spiller vi bold?" spørger Karim. Han har sin fodbold under armen og nikker mod skolegården.

"Jeg kommer om lidt," siger Andreas på vej mod døren. "Jeg skal lige finde en."

"Hva' for en?" griner Karim. "En pige?" Andreas nikker og forsøger at se listig ud, Karim fløjter efter ham.

Andreas skynder sig ned for at finde Natalie. Hun går i Marias parallelklasse. Andreas standser på gangen foran hendes klasseværelse. Døren bliver åbnet, og et par store drenge vælter ud. Andreas stiller sig, så han kan se ind i klassen. Natalie er der ikke. Han kikker en ekstra gang, inden han løber ned i gården til Karim og de andre. Karim signalerer til

ham, at de er på samme hold. Andreas glider ind i spillet. Han tager imod bolden, afleverer, tackler, finter, løber. Frem og tilbage imellem de andre. Nikolaj scorer, de omfavner hinanden og løber tilbage til deres egen banehalvdel. Andreas tørrer sved af panden, og så får han øje på hende. Natalie. Hun sidder alene på en bænk. Andreas står stille og ser på hende. Hun ser lille ud. Andreas vinker til de andre på sit hold og løber over skolegården. Natalie smiler til ham, men hun ser ikke glad ud.

”Hva’ så?” siger Andreas og sætter sig ved siden af hende. Natalie trækker på skuldrene. De sidder lidt ved siden af hinanden og ser på mylderet af børn omkring sig.

”Hvorfor er I uvenner?” spørger Andreas.

”Har Maria ikke sagt det?” siger Natalie stille. Andreas ryster på hovedet og ser på Natalie. Hun bider i sin ene tommelfingernegl.

”Jeg ved det med din far,” siger hun uden at se på ham. Han bliver kold og varm. De andre børns råb og leg er næsten ikke til at holde ud. Andreas holder hårdt fat om bænken. ”Det er ikke jeres skyld,” siger Natalie. ”Han skal jo ha’ hjælp.” Hun vender sig mod Andreas, hun tager fat i hans arm, hiver hans hånd til sig. Hun holder om hans hånd med begge

hænder. Hun ser på ham, og han kan ikke lade være med at græde. Tårerne bliver ved med at løbe. Natalie siger ikke noget, hun holder bare hans hånd. Han tørrer øjnene i ærmet, snøfter og rømmer sig.

"Hva' gjorde de ved dig?" spørger han.

"Ingenting," siger Natalie. "Det skal du ikke tænke på."

"Men det gør jeg." Andreas trækker sin hånd til sig. Klokkerne ringer, og de andre begynder at gå mod indgangen. I grupper, to og to, alene. Natalie og Andreas bliver siddende på bænken og ser de andre forsvinde ind på skolen.

"Vi bliver venner igen," siger Natalie.

"Det tror jeg ikke, du skal regne med," siger Andreas. Der er helt tomt i skolegården nu.

"Jeg kender Maria," siger Natalie. "Den skøre kone kan jo slet ikke undvære mig."

Natalie skubber til Andreas, som kommer til at grine.

"Kommer du hjem til mig efter skole?" siger hun. "Så kan vi snakke med min mor. Om din

far.” Andreas er holdt op med at grine. Han kan mærke Natalies skulder mod sin. Og tårerne som er svære at holde tilbage.

”Vi klarer det,” siger Natalie. Hun ser igen på Andreas. Længe og med alvorlige øjne. Og på en eller anden sær måde føles det, som om hun har ret.

DANNER ER EN PRIVAT, HUMANITÆR ORGANISATION, DER HVERT ÅR HJÆLPER OVER 1.000 VOLDSRAMTE KVINDER OG BØRN TIL EN SIKKER TILVÆRELSE OG FREMTID UDEN VOLD. VI DRIVER ET KRISECENTER MED RÅDGIVNING OG OPHOLD FOR VOLDSRAMTE SAMT ET VIDENCENTER, DER DOKUMENTERER VOLD MOD KVINDER OG BØRN OG FORMIDLER VIDEN OM LIGESTILLING. VI NEDBRYDER TABUET OM VOLDEN OG FOREBYGGER, AT DEN FINDER STED. VI SIKRER, AT KVINDER OG BØRNS RETTIGHEDER ER PÅ DEN POLITISKE DAGSORDEN.

LÆS MERE PÅ WWW.DANNERHUSET.DK

